

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 957/2018
14.02.2018. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Споменке Зарић и Бисерке Живановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа Соња Хаци Борјановић, адвокат из ..., против туженог "ББ", ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против решења Вишег суда у Новом Саду Гж 2034/17 од 12.05.2017. године, у седници већа одржаној 14.02.2018. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против решења Вишег суда у Новом Саду Гж 2034/17 од 12.05.2017. године.

Образложење

Решењем Основног суда у Новом Саду П 59671/2010 од 09.09.2016. године, одбијен је предлог за понављање поступка од 07.04.2016. године и обавезан тужилац да туженом накнади трошкове поступка у износу од 34.500,00 динара.

Решењем Вишег суда у Новом Саду Гж 2034/17 од 12.05.2017. године жалба тужиоца је одбијена и решење Основног суда у Новом Саду П 59671/2010 од 09.09.2016. године потврђено.

Против другостепеног решења ревизију је благовремено изјавио тужилац због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијано решење применом члана 412. у вези са чланом 399. ЗПП („Сл. гласник РС“, број 125/04, 111/09), и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из члана

361.став 2.тачка 12. ЗПП на коју се указује ревизијом, јер су разлози побијане одлуке јасни, довољни и непротивуречни.

Према стању у спису, тужба у овој парници је поднета 08.09.2006. године ради накнаде штете из саобраћајне незгоде. Пресудом Основног суда у Новом Саду П 59671/2010 од 28.02.2012. године тужбени захтев је делимично усвојен и обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете плати укупно 945.000,00 динара и то за душевне болове због умањења животне активности износ од 675.000,00 динара, за претрпљене физичке болове износ од 135.000,00 динара, за претрпљени страх износ од 135.000,00 динара, све са законском затезном каматом од пресуђења до исплате, на име изгубљене зараде за период од 10.07.2001. године до 01.10.2011. године износ од 2.482.209,00 динара, са законском затезном каматом од 01.10.2011. године до исплате, износ од 6.480,00 динара на име трошкова превоза амбулантним колима са законском затезном каматом од 15.07.2005. године до исплате, као и да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 843.228,80 динара, са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Истом пресудом одбијен је део тужбеног захтева којим је тражено да се тужени обавезе да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете за душевне болове због умањења животне активности плати 1.325.000,00 динара, за претрпљене физичке болове 365.000,00 динара, за претрпљени страх 365.000,00 динара, на име изгубљене зараде 2.066.360,00 динара и износ од 720,00 динара на име трошкова превоза амбулантним колима. Одбијен је и захтев тужиоца за ослобађање од плаћања судске таксе. Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 2953/14 од 25.09.2014. године, жалбе парничних странака су делимично усвојене и потврђена првостепена пресуда у делу у ком је одлучено о тужбеном захтеву, а укинута у делу којим је одлучено о трошковима поступка и захтев за ослобађање од плаћања судских такси и у том делу предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење. Решењем Врховног касационог суда Рев 1048/2015 Од 15.09.2015. године није прихваћено одлучивање о ревизији тужиоца као изузетно дозвољеној (изјављеној ради уједначавања судске праксе у погледу права на законску затезну камату на појединачне износе изгубљене зараде) и одбачена је ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 2953/14 од 25.09.2014. године. Тужилац је 07.04.2016. године поднео предлог за понављање поступка у делу којим је одбијен захтев за исплату законске затезне камате на износе накнаде штете због изгубљене зараде, позивом на одлуку Уставног суда Уж 1494/2008 од 02.06.2011. године, која је достављена уз предлог за понављање поступка, а којом је усвојена уставна жалба другог лица.

Правилно су нижестепени судови применили члан 422. став 2. тачка 11. ЗПП ("Службени гласник РС" 125/04... 111/09), у вези са чланом 87. Закона о Уставном суду ("Службени гласник РС" 109/07, 99/11, 18/13, 40/15, 103/15) одбијањем предлога за понављање поступка.

Према члану 422. тачка 11. ЗПП ("Службени гласник РС" 125/04... 111/09), поступак који је одлуком суда правноснажно завршен, може се по предлогу странке поновити, ако је у поступку по уставној жалби, Уставни суд утврдио повреду или ускраћивање људског или мањинског права и слободе зајемчене Уставом у парничном поступку.

Према члану 87. Закона о Уставном суду ("Службени гласник РС" бр. 109/07, 99/11, 18/13 (одлука Уставног суда), 40/15, 103/15), ако је појединачним актом или радњом повређено или ускраћено Уставом зајемчено људско или мањинско право и слобода више лица, а само неки од њих су поднели уставну жалбу, одлука Уставног суда односи се и на лица која нису поднела уставну жалбу, ако се налазе у истој правној ситуацији.

Битна карактеристика одлука Уставног суда по уставној жалби јесте њихово деловање према учесницима (странкама) у конкретном поступку (*inter partes*), а само изузетно према трећим лицима (*ultra partes*). Наиме, према Закону о Уставном суду, постоји правна могућност проширеног дејства одлука Уставног суда и на трећа лица, али је она условљена постојањем и остваривањем одређених услова (претпоставки) утврђених законом. Из члана 87. Закона о Уставном суду следи да се одлука Уставног суда којом је утврђено да је појединачном судском одлуком повређено или ускраћено Уставом зајемчено право и слобода више лица, може односити и на лица која нису поднела уставну жалбу, ако се тај неуставни акт непосредно односи на њих и ако се та лица налазе у истој правној ситуацији као и подносилац уставне жалбе. Из наведене одредбе Закона о Уставном суду произлази да се дејство конкретне одлуке Уставног суда по уставној жалби – у погледу утврђивања повреде зајемченог права и поништаја одлуке суда – може проширити и на лица која нису поднела уставну жалбу, али под условом да Уставни суд оцени да је то нужно у конкретном случају, те да исто изричито утврди својом одлуком, односно да својом одлуком суд одреди круг лица на које проширује дејство те конкретне одлуке.

У конкретном случају, одлуком Уставног суда Уж .1494/2008 од 02.06.2011. године, на којој је заснован предлог за понављање поступка, усвојена је уставна жалба ВВ и утврђено да је пресудом Окружног суда у Београду Гж.10468/08 од 24.09.2008. године повређено право подносиоца уставне жалбе на правично суђење, те поништен други став изреке наведене пресуде и наложено Вишем суду у Београду да поново одлучи о жалби туженог Фонда за социјално осигурање војних осигураника у делу у ком је изјављена против првог става изреке пресуде Трећег општинског суда у Београду П.4441/07 од 30.06.2008. године. Није утврђено проширено дејство ове одлуке на друга лица, односно на тужиоца, па су, супротно наводима ревизије, правилно нижестепени судови применили члан 422. тачка 11. ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 125/04, 111/09) у вези са чланом 87. Закона о уставном суду, када су одбили предлог за понављање поступка.

Наводи ревизије којима се истиче да је Врховни касациони суд у одлуци Рев2 831/11 од 23.11.2011. године заузео правно становиште по ком понављање поступка на основу одлуке Уставног суда може тражити свако лице које се налази у истој правној ситуацији, немају утицаја на другачије одлучивање.

Према члану 422. став 1. тачка 9. ЗПП („Сл. гласник РС“, број 125/04, 111/09), поступак који је одлуком суда правноснажно окончан може да се по предлогу странке понови ако странка сазна за нове чињенице или нађе или стекне могућност да употреби нове доказе на основу којих је за странку могла да буде донета повољнија одлука да су те чињенице или докази били употребљени у ранијем поступку.

Промењен правни став у касније донетим одлукама Врховног касационог суда не представља нову чињеницу или нови доказ да би се могло дозволити понављање поступка из овог разлога. Законодавац је као разлог за понављање поступка прописао одлуку Уставног суда, и то само ако су испуњени горе наведени услови, и одлуку Европског суда за људска права, а не и одлуку суда опште надлежности у ситуацији када се постојећа пракса мења и право другачије тумачи. Због тога, није испуњен услов за понављање поступка ни из члана 422. став 1. тачка 9. ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 125/04, 111/09).

Из наведених разлога, применом члана 405. у вези са чланом 412. ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 125/04, 111/09), одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Јасминка Станојевић,с.р**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић